

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl soudcem Jaroslavem Vávrou ve věci

žalobkyně: X, narozená X
bytem X

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5 Smíchov

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 3. 6. 2024, č.j. X,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se včasnou žalobou domáhala soudního přezkumu v záhlaví tohoto rozsudku označeného rozhodnutí žalované, kterým byly zamítnuty námitky žalobkyně a bylo potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 22. 2. 2024, č.j. X. Tímto rozhodnutím byla žalobkyni podle ust. § 56 odst. 1 písm. e) a § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, v platném znění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) snížena výše invalidního důchodu pro invaliditu druhého stupně na důchod pro invaliditu prvního stupně ode dne 4. 12. 2023, a to s ohledem na posudek Okresní

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

správy sociálního zabezpečení Chrudim ze dne 4. 12. 2023, podle něhož poklesla žalobkyni pracovní schopnost o 40 %.

2. V žalobě proti napadenému rozhodnutí žalobkyně namítala, že výše invalidního důchodu jí byla snížena nesprávně. Její zdravotní stav nebyl správně posudkovým lékařem vyhodnocen, nebyla přizvána k jednání. Denní aktivity žalobkyně jsou těžce omezeny, je limitována v zaměstnání, má potíže zejména se stravováním. Zdravotní stav se od posledního rozhodnutí zhoršil a nikoli naopak. Při jednání soudu zmínila psychické obtíže.
3. Žalovaná ve vyjádření k žalobě nejdříve popsala právní úpravu týkající se posuzování nároku na invalidní důchod a posléze osvětlila důvody, které vedly orgán I. stupně k jeho rozhodnutí, jakož i důvody, pro které žalovaná zamítla námitky žalobkyně podané proti uvedenému rozhodnutí. Žalobkyni napadené rozhodnutí bylo vydáno na podkladě lékařského posudku ze dne 4. 12. 2023, vypracovaného pro účely řízení o námitkách lékařem žalované, který došel k závěru, že u žalobkyně se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, odpovídající invaliditě I. stupně, neboť pracovní schopnost žalobkyně poklesla o 40 %. Navrhla zamítnutí žaloby a jako možný důkaz označila zpracování posudku o zdravotním stavu žalobkyně.
4. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů a podle skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu v souladu s ust. § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v příslušném znění (dále jen „s. ř. s.“) Pro další průběh řízení byl zpracován posudek zdravotního stavu žalobkyně Posudkovou komisí MPSV v Hradci Králové ze dne 28. 11. 2024, ev. č. SZ/2024/1487-HK-12.
5. Posudková komise MPSV v posudku dospěla k závěru, že u žalobkyně se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu ust. § 26 zákona o důchodovém pojištění. Dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav podle posudkové komise odpovídá invaliditě dle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění, neboť míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně činí 40 %. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti bylo shledáno zdravotní postižení – relativně krátká stenóza jícnu pravděpodobně reziduální zevní zjizvení v souvislosti s operačními zákroky s dysfagií a omezením formy stravy uvedené kapitole XI, oddíl A, položka 7b přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb. Míru poklesu pracovní schopnosti komise stanovila na 40 %. Komise nezjistila další posudkově významné skutečnosti.
6. V reakci na posudek při jednání soudu dne 6. 1. 2025 žalobkyně zásadní námitky k tomuto nevznesla. Setrvala však na tom, že její zdravotní stav se zhoršil a zdůraznila, že ztížený příjem stravy jí přináší psychické obtíže, se kterými se též již déle léčí. Je objednána na kontrolní prohlídku k odbornému lékaři.
7. Žalovaná k posudku uvedla, že jej považuje za správný. Poukázala na to, že komise neměla širší možnost posuzovat zdravotní stav z dalších hledisek, zpráva psychiatrické ambulance je v posudku zmíněna a byla tedy komisí vyhodnocena.
8. Dle § 38 písm. a) zákona o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let a stal se invalidním a získal potřebnou dobu

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29 téhož zákona, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31 téhož zákona, pokud nedosáhl důchodového věku.

9. Podle § 39 odst. 2 písm. a) téhož zákona jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla o nejméně 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně.
10. Podle odstavce 3 téhož ustanovení se pracovní schopností rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
11. Podle odstavce 4 téhož ustanovení se při určování poklesu pracovní schopnosti vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu,
 - a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost,
 - b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav,
 - c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován,
 - d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával,
 - e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %,
 - f) v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.
12. Stanovení procentní míry poklesu pracovní schopnosti podle druhů zdravotního postižení upravuje vyhláška č. 359/2009 Sb., ze dne 9. října 2009, kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity.
13. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány Posudkové komise MPSV (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu – k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) č.j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS. Jak uvedl NSS v rozsudku ze dne 9. 2. 2006, č. j. 6 Ads 25/2004-58 (dostupné i z www.nssoud.cz): „Posouzení zdravotního stavu a souvisejícího zbytkového pracovního potenciálu je věcí odborně medicínskou; soud k ní nemá potřebné odborné znalosti, a proto

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

se vždy obrací k osobám, jimž tyto znalosti svědčí, aby se o těchto otázkách vyslovily. Soud pak hodnotí veškeré důkazy v řízení takto získané. V řízení, které je přezkumným řízením vůči rozhodnutí žalované, soud opatřuje posudek posudkové komise ministerstva v souladu s pokynem § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení. Pokud tento posudek není ve svém obsahu úplný a svými závěry přesvědčivý, opatří si soud znalecký posudek znalce v oboru posudkového lékařství. Zásadní význam pro soudní rozhodnutí tak mají odborné posudky.“

14. Krajský soud ověřil, že uvedený posudek posudkové komise MPSV ze dne 28. 11. 2024 splňuje veškeré náležitosti dané zákonem. V posudku je dostatečně popsáno, na základě jakých skutečností posudková komise dospěla ke shora uvedenému závěru o poklesu pracovní schopnosti o celkem 40 %. Nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti žalobkyně pak posudkoví lékaři považují z medicínského hlediska stav popsáný v bodě 5 odůvodnění rozsudku shora. K tomuto nemá krajský soud výslovně co dodat, neboť sám nedisponuje odbornými lékařskými znalostmi, na nichž posouzení invalidity závisí především. Přitom vypracovaný posudek MPSV v tomto řízení ob stojí co do přesvědčivosti a úplnosti. Také složení, ve kterém posudková komise MPSV zasedala, bylo plně v souladu se zákonem. Ostatně odbornost posudkových lékařů žalobkyně ani nenamítala.
15. Pokud jde o namítané možné nedostatečné zohlednění zhoršení psychických obtíží žalobkyně (přítomna historicky mentální anorexie a anxiózně depresivní porucha), soud připomíná, že přezkum je prováděn k datu vydání napadeného rozhodnutí žalobce, tedy ke dni 3. 6. 2024. Posudková komise přitom měla k dispozici i psychiatrickou lékařskou zprávu vydanou 16. 10. 2023. Ani zohlednění této zprávy nevedlo k efektu, který žalobkyně patrně zamýšlela. Vcelku věcně a souhrnně popsané obtíže psychického rázu nemohly být samostatným či dostatečným podstatným kritériem pro přiznání určitého dalšího stupně invalidního důchodu. Tím je především (objektivní) zhodnocení zdravotního stavu správně navázané na příslušné ustanovení vyhlášky, shora citované.
16. Lze jistě pochopit určitou frustraci z přiznání nižšího než žádaného stupně invalidního důchodu zvláště pak za situace, když charakter onemocnění žalobkyně se může projevovat dlouhodobým zhoršením zdravotního stavu či výraznou nepohodou v denním životě. Na druhou stranu institut invalidního důchodu slouží k zabezpečení občanů, kteří ztratili způsobilost pracovat z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, nebo jejichž způsobilost k práci byla v důsledku této skutečnosti výrazně snížena (srov. Tröster, P. a kol. Právo sociálního zabezpečení. 6. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013. s. 160 a dále).
17. Vzhledem k tomu, že soud považuje posudek PK MPSV ze dne 28. 11. 2024 za úplný, přesvědčivý a logicky odůvodněný, nebylo ani na místě, aby soud vyžádal jeho případné doplnění, či srovnávací posudek jiné posudkové komise MPSV. Soud není toho názoru, že posouzení zdravotního stavu žalobkyně nedostatečné. Nepřítomnost posuzované osoby při lékařském posouzení zdravotního stavu žalobkyně není vadou řízení a právní předpisy osobní přítomnost posuzované osoby nepožadují, byť

v některých situacích ji lze mít za žádoucí. Žalobkyně byla posléze přítomna lékařskému posouzení dne 28. 11. 2024.

18. Krajský soud v žádném případě nehodlá zpochybňovat zdravotní obtíže žalobkyně spojené s jejími onemocněními. Jak již však soud uvedl výše, zákon pro přiznání invalidního důchodu stanoví poměrně striktní podmínky. Tyto podmínky žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí splnila (toliko) k úrovni invalidního důchodu prvního stupně. Byť v minulosti byla držitelkou vyššího invalidního důchodu. Ke snížení došlo v závislosti na úspěšné operativní léčbě. Závěr o určitém stupni invalidního důchodu však ničeho nemění na tom, že žalobkyně, pokud bude mít v budoucnu za to, že se její zdravotní stav zhoršil a odůvodňuje přiznání jiné výše invalidního důchodu, má možnost podat si u místně příslušné okresní správy sociálního zabezpečení novou žádost o přiznání invalidního důchodu.
19. V dané věci tedy lze uzavřít, že rozhodnutí žalované je věcně správné a vychází ze skutkového stavu, který tu byl v době rozhodování. Soud žalobu proto jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 soudního řádu správního.
20. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl dle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nebyla v řízení úspěšná. Žalované podle obsahu správního spisu nevznikly takové náklady soudního řízení, které by přesahovaly rámec běžné úřední činnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

Pardubice, 6. ledna 2025

Jaroslav Vávra v. r.
soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje X.